

Genska karakterizacija virusa proljetne viremije šarana izoliranog iz uzgojenog šarana (*Cyprinus carpio*)

I. Vardić, D. Valić, D. Kapetanović, B.
Kurtović, E. Teskeredžić, Z. Teskeredžić

*Laboratorij za akvakulturu i patologiju akvatičkih organizama
Institut Ruđer Bošković, Zagreb, HR*

E-mail: ivardic@irb.hr

- Zdravstvena skrb u uzgoju slatkovodnih riba → **problem virusnih bolesti**

PROLJETNA VIREMIJA ŠARANA, PVŠ

- 1971. god. prvi put u Jugoslaviji (Fijan i sur.)
- Pojava bolesti ovisi o temperaturi vode, starosti i kondiciji ribe, te faktorima stresa

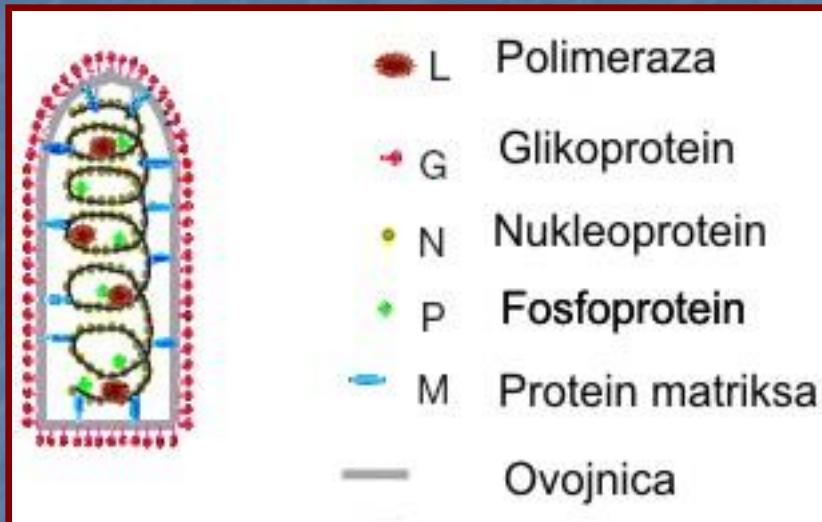

PVŠ se obično javlja u proljeće (travanj-lipanj), pri temperaturama vode ispod 18°C

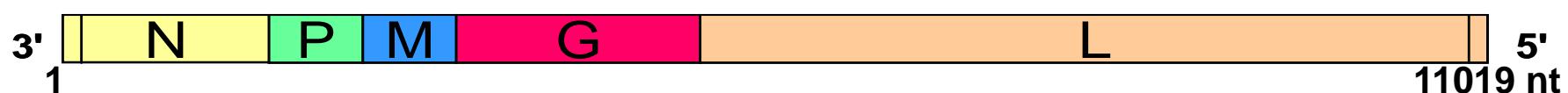
- Klinički znakovi bolesti: tromost, tamnija boja i anemija, nakupljanje tekućine, krvarenja u vanjskim i unutrašnjim organima, koji su bijeli i otečeni
- Ribe bez kliničkih znakova bolesti mogu biti kliconoše, a o subkliničkim pojavama bolesti nema puno podataka

VIRUS PROLJETNE VIREMIJE ŠARANA, *Rhabdovirus carpio*

- porodica Rhabdoviridae, rod *Vesiculovirus*
- genom: jI(-)RNA, 6 proteina

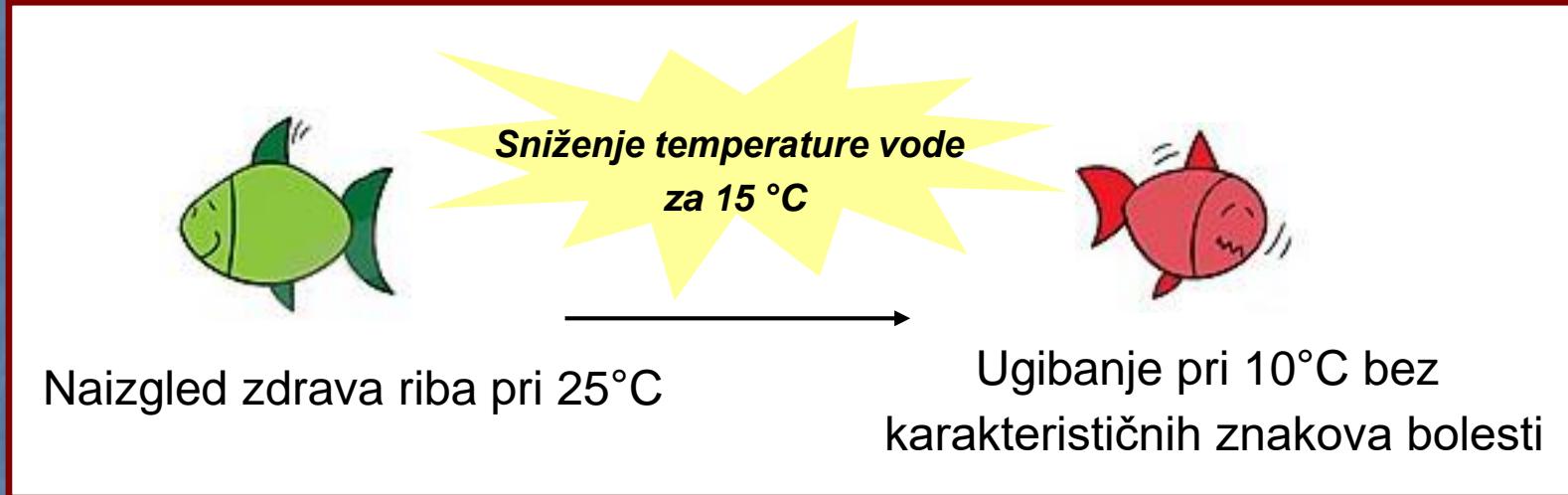
Ahne i sur., Dis Aqut Org, 52, 2002

- za identifikaciju virusa metodom RT-PCR umnožavaju se odsječci gena G
- Za genotipizaciju izolata virusa PVŠ upotrebljavaju se geni P, M i G

CILJ ISTRAŽIVANJA

- Uzgojeni šarani u ljetnoj sezoni preneseni iz toplovodnog ribnjačarstva u hladniju vodu

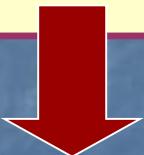
1. Utvrditi razlog ugibanja konzumnih šarana
2. Patogen identificirati u tkivima unutrašnjih organa bez znakova bolesti
3. Izvršiti gensku karakterizaciju patogena

MATERIJAL

- Uzgojeni šaran konzumne veličine (prosječna duljina 41,5 cm)
- Cijele jedinke, očišćene jedinke bez utrobe i smrznuti fileti za prodaju

Cijele ribe ili jedinke bez utrobe, L = 41,5 cm

slezena, bubreg, srce, mozak, jetra,
mišić, škrge, repna peraja, oko

Smrznuti fileti pohranjeni
duže vrijeme na hladnom

mišić

METODE

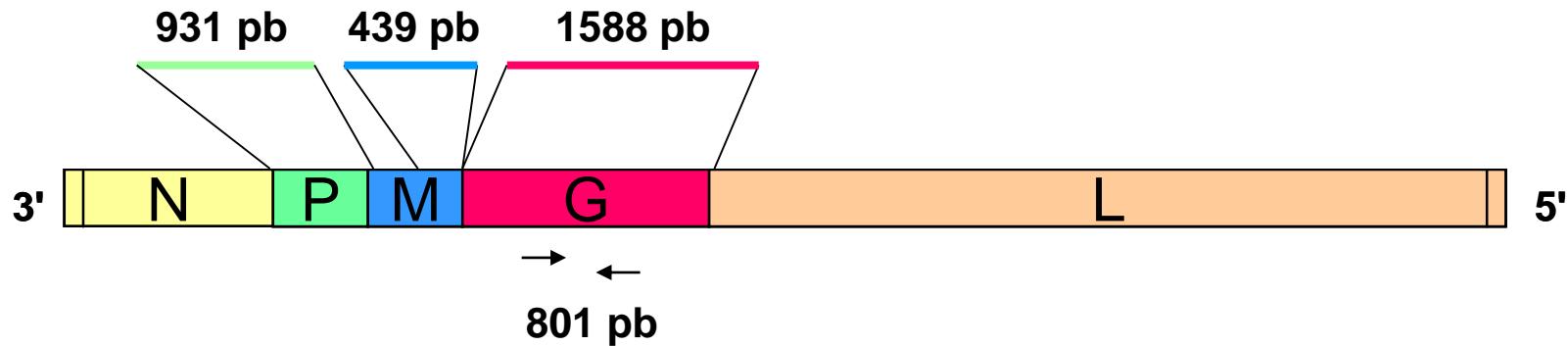
Skupni uzorci (slezena, srce, bubreg i mozak)

Pojedinačni uzorci (slezena, srce, bubreg, mozak, jetra, mišić, škrge, repna peraja, oko)

Homogenizacija i inokulacija na kulturama stanica EPC; detekcija CPE (citopatogenog učinka)

Homogenizacija direktno u Tri reagensu

Izdvajanje RNA, RT-PCR i gel-elektroforeza

- Određivanje sljedova nukleotida ABI PRISM 3100 Analyzer, "DNA servis", IRB
- Programi Blast2, ClustalX i MEGA 4.1 beta verzija upotrijebljeni za analize sljedova nukleotida

REZULTATI

- klinička slika i identifikacija virusa -

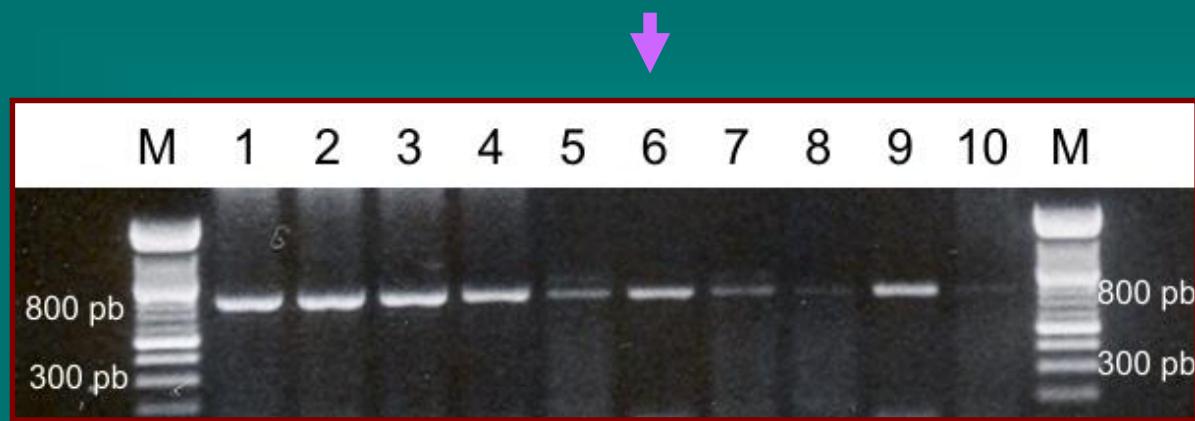
- Uzgojeni šarani su bili anemični i imali su mala područja krvarenja na koži
- Nije bilo promjena na unutrašnjim organima

- Dva dana nakon inokulacije homogenizata na kulture stanica EPC, pojavio se citopatogeni učinak (CPE)
- U reakciji RT-PCR iz stanica sa izraženim CPE umnožen je specifični produkt veličine 801 pb (dio gena G) → potvrda da je izolat iz stanica virus proljetne viremije šarana

REZULTATI

- klinička slika i identifikacija virusa -

Slika 2. Analiza produkata reakcija RT-PCR umnoženih sa specifičnim početnicama za dio gena G (801 pb) iz ukupne RNA izdvojene iz različitih početnih materijala

- M – molekularni biljeg
- 1 – supernatant zaražene EPC
- 2 – slezna
- 3 – bubreg
- 4 – srce
- 5 – mozak
- 6 – mišić (filetirano tkivo)
- 7 – jetra
- 8 – škrge
- 9 – repna peraja
- 10 – oko

REZULTATI

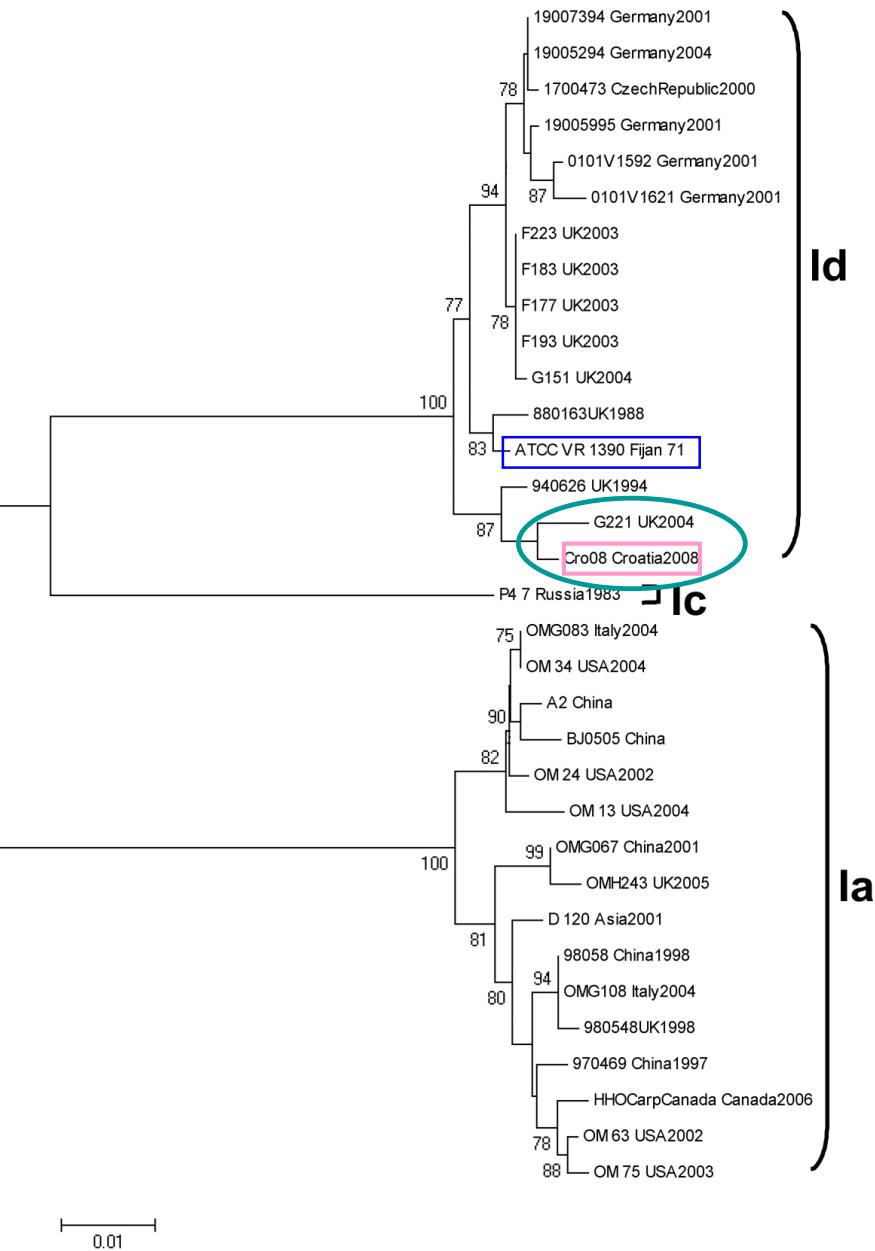
- analiza sljedova nukleotida virusa PVŠ -

Analiza sljedova nukleotida gena P

- Razlika između nt sljedova Cro08 i ostalih svjetskih izolata: 0,75% - 11,2%

G221 UK2004 Cro08 Croatia2008 OM75 USA 2003	GGATAAGACAGTCAGGAAATAGAAGAACAGGTATCGACTATGGAAAGGC GGATAAGACAGTCAGGAAATAGAAGAACAGGTATCGACTATGGAGGGAGC AGAGAAGACAGGTAAAGAAATAGAAGAACAGATATCGACTATGGAAAGGC	100 100 100
G221 UK2004 Cro08 Croatia2008 OM75 USA 2003	CTGTTCCAAAGACAGTCAAATATGTTACATTTGAAGAGAACTTGTCTGAG CTGTTCCAAAGACAGTCAAATATGTTACCTTGAGAGAGAACTTGTCTGAG CGTTCCAAAGACAGTAATATGTTACCTTGAGGAGCACTTGTCTGAG	150 150 150
G221 UK2004 Cro08 Croatia2008 OM75 USA 2003	GAGGAATGGAATCAGATTGGGAGATGATGATGAAGACTCAATCGATGA GAGGAATGGAATCAGATTGGGAGATGATGATGAAGACTCAATCGATGA GGGAGCTGGAATCAGATTGGGAGATGATGATGAAGACTCAATCGATGA	200 200 200
G221 UK2004 Cro08 Croatia2008 OM75 USA 2003	CTCTTTAATCCCTGATTATCTCAGAGAAAGTAGCATACAGTGGATG CTCTTTAATCCCTGATTATCTCAGAGAAAGTAGCAGCATTACAGTGGATG ATCTTGTACCCCCATTACCTCAGAGAAATAGCAGCATCACAGTGGATG	250 250 250
G221 UK2004 Cro08 Croatia2008 OM75 USA 2003	AAGATGAAGAAGATCAGAAAGAACAGACAGAACATCTCCGCACAGTC AAGATGAAGAAGATCAGAAAGAACAGGGAAACATCTCCGCACAGTC AAGATGAAGAAGATCAGAAACAGAACAGAACATCTCCGCACAGTC	300 300 300
G221 UK2004 Cro08 Croatia2008 OM75 USA 2003	AGCTGGGAAGAACCCACAGGAATAGATATAGGTTGGCCTGGGAT AGCTGGGAAGAACCCACAGGAATAGATATAGGTTGGCCTGGGAT AGCTGGGAAGAACATCACAGGCATAGATCTAGGTTGGACAGTGGGAT	350 350 350
G221 UK2004 Cro08 Croatia2008 OM75 USA 2003	AGTGATGCCATCTGTGTCACACCAGGGAGGTACATATGTTGCTATA AGTGATGCCATCTGTGTCACACCAGGGAGGTACATATGTTGCTATA AGTGATGCCATCTGTGTCACACCAGGGAGGTACATATGTTGCTATA	400 400 400

Filogenetsko stablo Neighbor-Joining u kojem su analizirani sljedovi nukleotida gena P (931 pb) različitih izolata virusa PVŠ u programu MEGA4.1 β

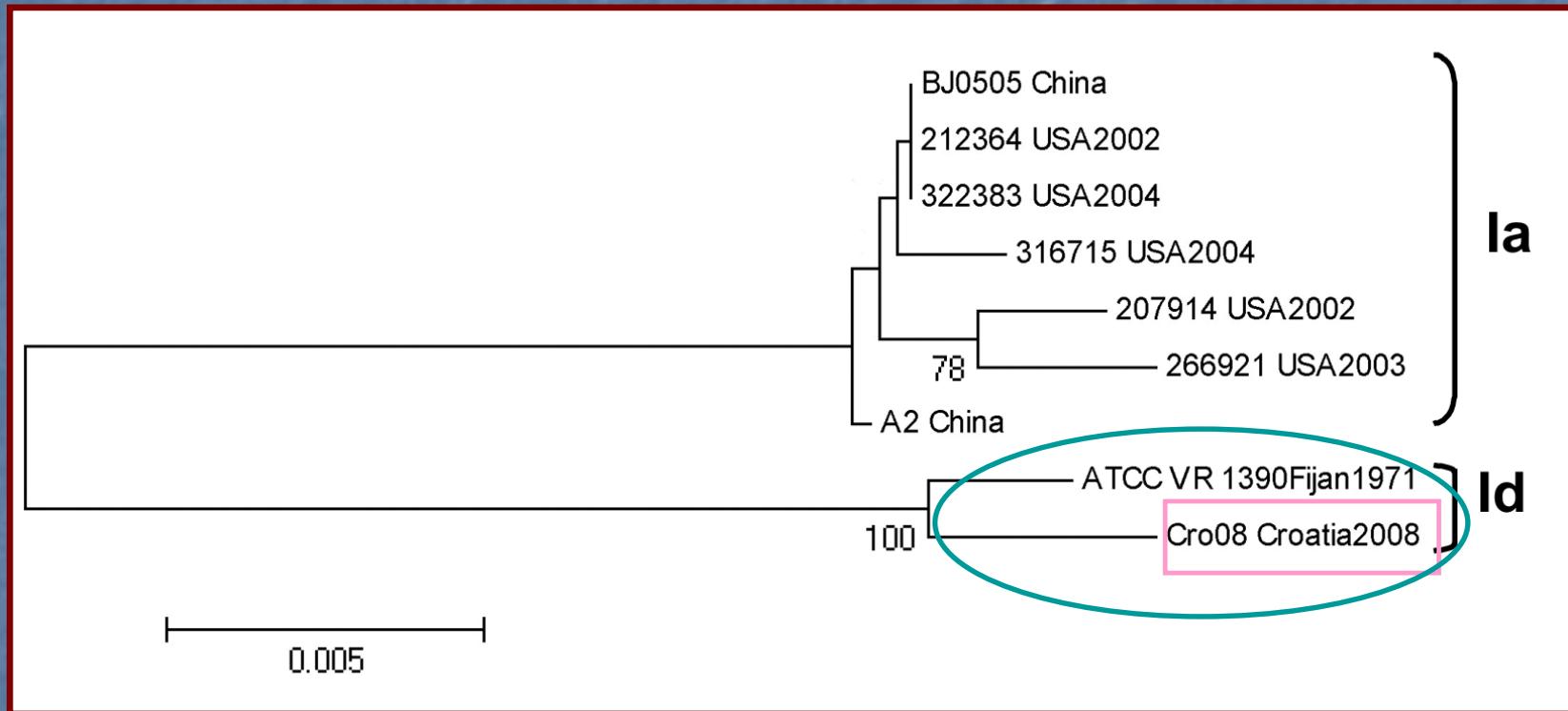

REZULTATI

- analiza sljedova nukleotida virusa PVŠ -

Analiza sljedova nukleotida odsječka gena M

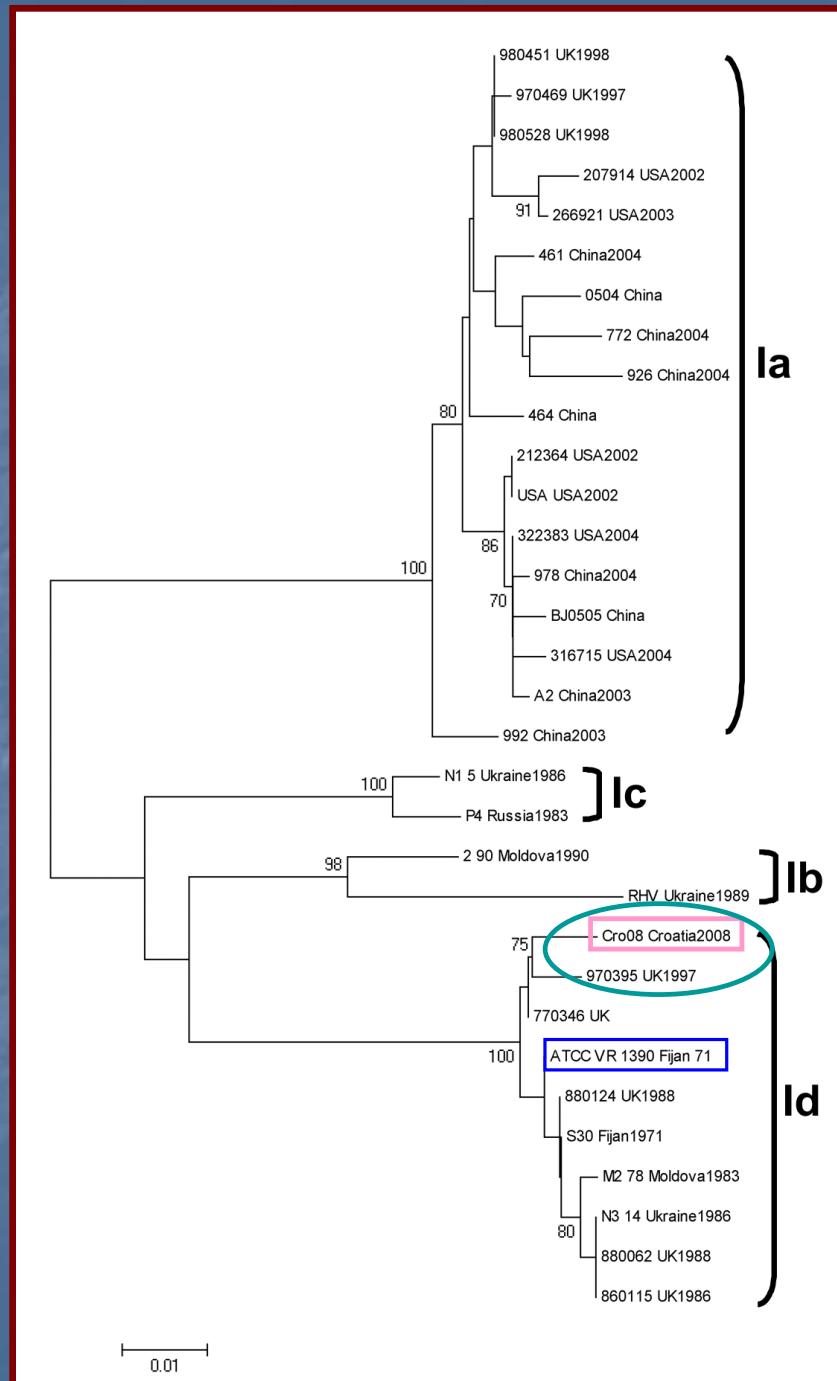
- Razlika između nt sljedova Cro08 i ostalih svjetskih izolata: **1,4% - 8,2%**

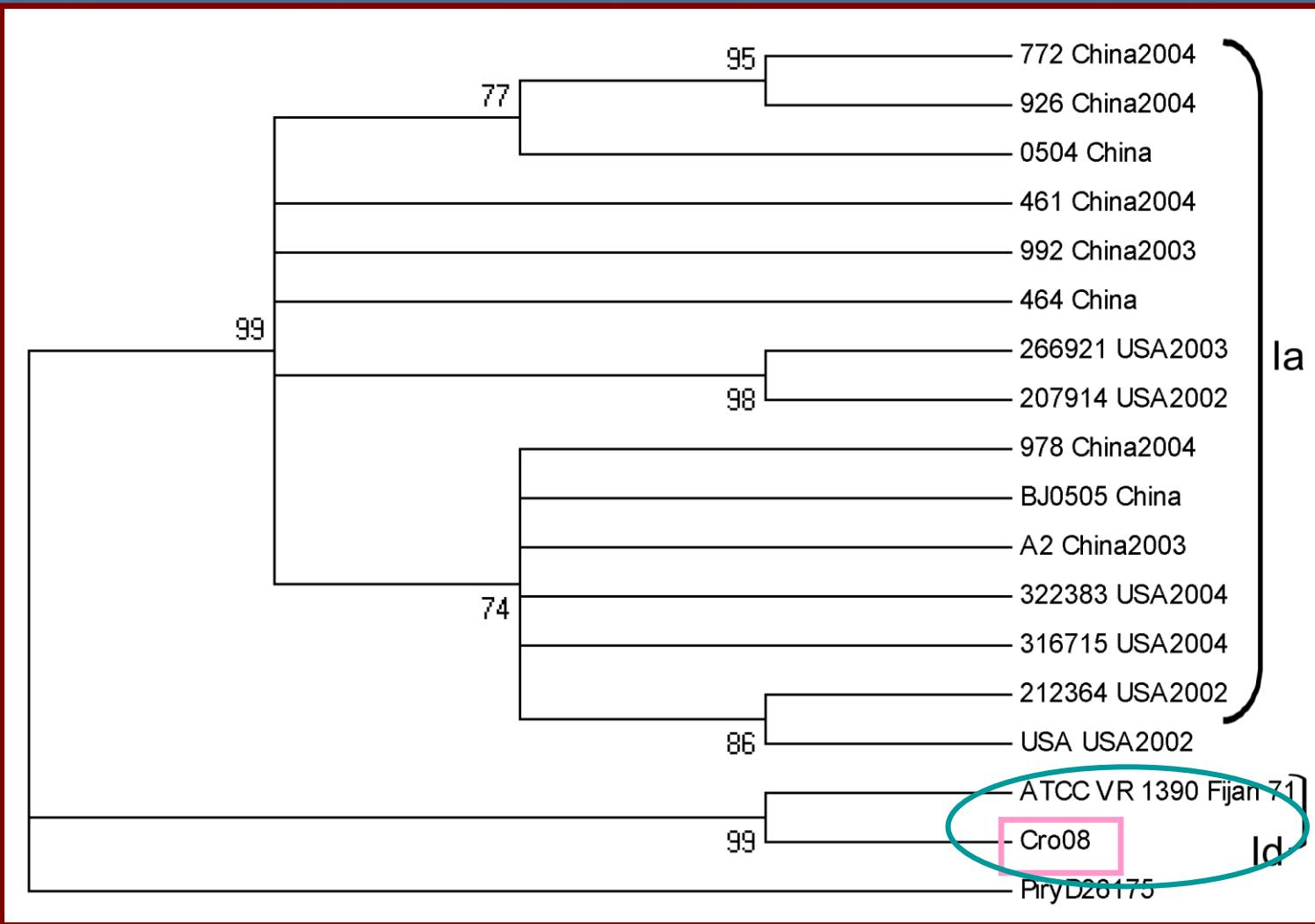

Filogenetsko stablo Neighbor-Joining u kojem su analizirani odsječci gena M (439 pb) različitih izolata virusa PVŠ u programu MEGA4.1β

Analiza sljedova nukleotida odsječka gena G

- Razlika između nt sljedova Cro08 i ostalih svjetskih izolata: 1,1% - 12,0%
- Filogenetsko stablo Neighbor-Joining u kojem su analizirani odsječci gena G (550 pb) različitih izolata virusa PVŠ u programu MEGA4.1β
- Izolirani PVŠ se od ostalih izolata najviše razlikovao u slijedu nukleotida gena G (550 pb). To je u skladu s razlikama u aminokiselinskom slijedu proteinskog produkta koji stvara trimerne peplomere na površini virusa i nositelj je epitopa važnog u imunološkom odgovoru domaćina

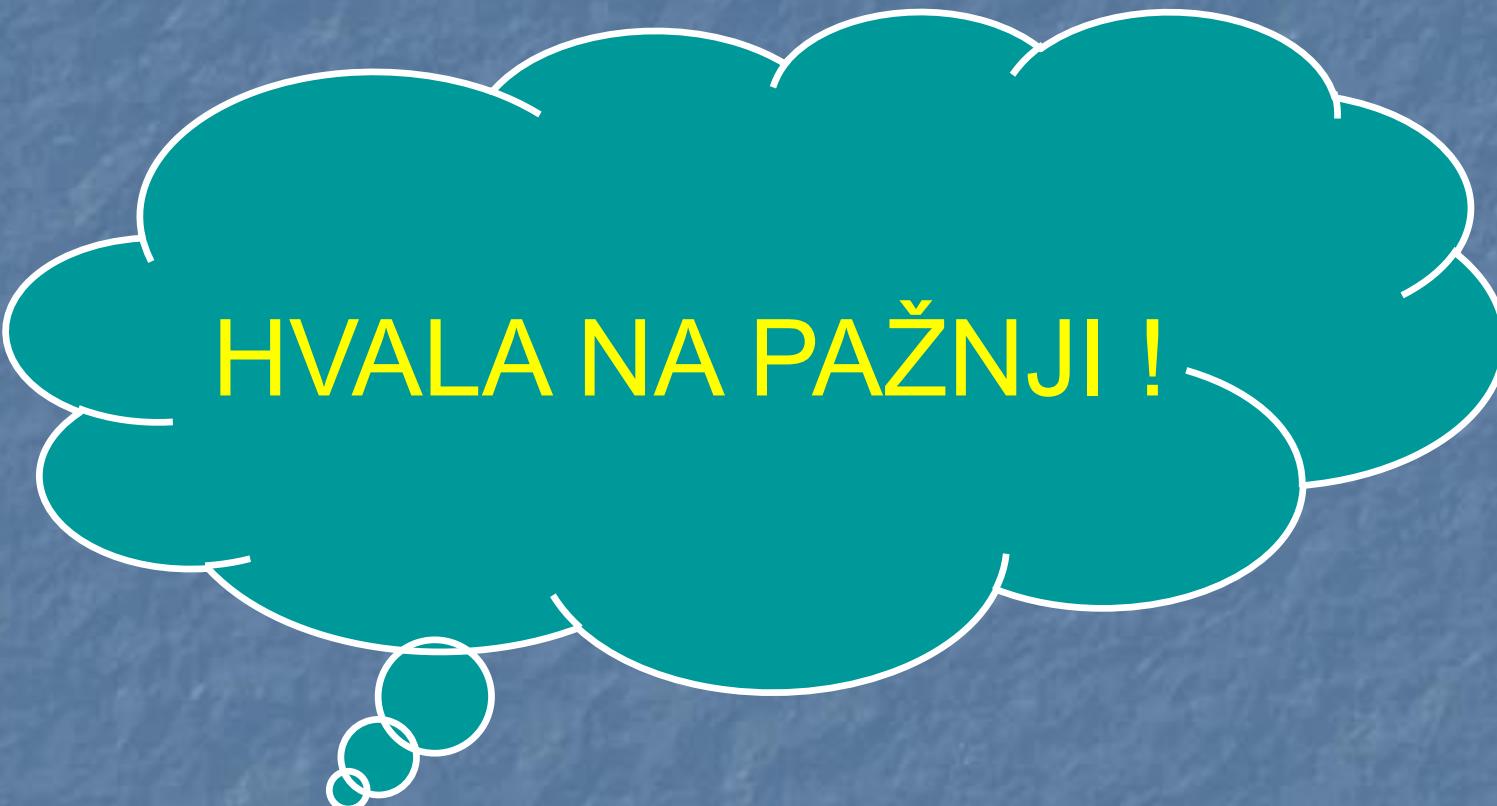

Kondenzirano filogenetsko stablo Neighbor-Joining u kojem su analizirani cjelokupni geni G (1588 nt) različitih izolata virusa PVŠ u programu MEGA4.1β. Za zakorjenjivanje stabla je upotrijebljeno slijed nukleotida gena G virusa Piry

ZAKLJUČCI

- ▶ Ključni faktor za ugibanje šarana u ljetnim mjesecima od bolesti proljetne viremije šarana je bilo naglo sniženje temperature vode → ***ribe su vjerojatno bile pasivni nosioci virusa, koji je u stresnim uvjetima izazvao bolest i ugibanja***
- ▶ U radu je po prvi put opisana primjena metode RT-PCR za detekciju virusa u filetiranom, mišićnom tkivu šarana već pripremljenom za prodaju → ***moguće je retrospektivni pregled materijala za koji postoji sumnja da je bio zaražen***
- ▶ Filogenetske analize sljedova nukleotida gena G, M i P omogućile su ***genogrupiranje izoliranog virusa PVŠ u skupinu geografski bliskih, europskih izolata***

HVALA NA PAŽNJI !